

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 49/2022
08.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз ОК 1392/22 од 28.10.2022. године, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 166/21 – Кв По1 143/22 од 28.03.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Кж2-По1 88/22 од 08.07.2022. године, у седници већа одржаној дана 08.12.2022. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз ОК 1392/22 од 28.10.2022. године, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 166/21 – Кв По1 143/22 од 28.03.2022. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2-По1 88/22 од 08.07.2022. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 166/21 - Кв По1 143/22 од 28.03.2022. године потврђена је оптужница јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Ктз 72/21 од 08.11.2021. године.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2-По1 88/22 од 08.07.2022. године, одбијене су као неосноване, жалбе окривљених и бранилаца окривљених, ближе наведених у изреци решења, изјављене против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз ОК 1392/22 од 28.10.2022. године, због повреде члана 335. у вези члана 336. и члана 71. став 1. тачка 5) ЗКП и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев јер је повређен закон на штету окривљених и сходно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљених ББ, ВВ и ГГ, адвокату Милошу Бубањи сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз ОК 1392/22 од 28.10.2022. године, је неоснован.

Републички јавни тужилац у поднетом захтеву наводи да су решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2-По1 88/22 од 08.07.2022. године одбијене као неосноване жалбе бранилаца изјављене против решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-По1 166/21 - Кв По1 143/22 од 28.03.2022. године, којим је потврђена оптужница јавног тужиоца Тужилаштва за организовани криминал Ктз 72/21 од 08.11.2021. године и иста је ступила на правну снагу, иако пре тога није достављена браниоцу окривљених ББ, ВВ и ГГ, адвокату Милошу Бубањи. Према ставу тужиоца, оваквим поступањем првостепеног и другостепеног суда, учињена је повреда одредаба кривичног поступка из члана 335. ЗКП, а браниоцу окривљених је на тај начин повређено право на подношење одговора на оптужницу из члана 336. ЗКП, а самим тим и право да предузима све радње које може да предузима окривљени у смислу члана 71. став 1. тачка 5) ЗКП.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, према ставу тужиоца, огледа се у томе што суд у образложењу побитних решења није дао разлоге о чињеницама које су предмет доказивања, јер се суд није изјаснио о томе да ли је наведеном браниоцу уредно достављена оптужница, нити је ову повреду поступка отклонио другостепени суд.

У списима предмета се налази пуномоћје којим је супруга окривљеног ББ, дана 12.01.2017. године ангажовала адвоката Милоша Бубању за одбрану овог окривљеног у предмету Тужеоца за организовани криминал Кти 25/17, као и пуномоћја којим су истог адвоката дана 25.04.2018. године ангажовали и окривљени ГГ и супруга окривљеног ВВ (који је у поднетом захтеву на неколико места погрешно именован као ВВ1), за заступање у истом предмету. Из списка даље произилази да је оптужница Тужеоца за организовани криминал Ктз 72/21 од 08.11.2021. године уредно достављена свим окривљенима и да је одговор на оптужницу благовремено поднео окривљени ББ. У списима нема доказа да је оптужница достављена њиховом браниоцу, адвокату Милошу Бубањи, ради подношења одговора на оптужницу, већ је то учињено накнадно, након њеног потврђивања – дана 19.10.2022. године.

Одредбом члана 335. став 1. ЗКП прописано је да оптужницу која је прописно састављена председник већа (члан 21. став 4.) доставља окривљеном који је на слободи без одлагања, а ако се налази у притвору - у року од 24 часа од пријема оптужнице, а у нарочито сложеним предметима у року од највише три дана од дана пријема оптужнице.

Одредбом члана 336. став 1. ЗКП прописано је да окривљени има право да поднесе писани одговор на оптужницу у року од осам дана од дана достављања оптужнице. Уз оптужницу, окривљеном ће бити достављена и поука о праву на подношење одговора, а ставом 2. истог члана прописано је да одговор на оптужницу може поднети и бранилац, без посебног овлашћења окривљеног, али не и против његове воље.

Врховни касациони суд налази да не стоје наводи Републичког јавног тужиоца, да је доношењем побијаних решења учињена повреда одредбе члана 335. ЗКП. Ово стога што је, у складу са наведеном одредбом (став 1.), а како то произилази из списка, ванпретресно веће оптужницу доставило окривљенима ББ, ВВ и ГГ, ради давања одговора на исту, које право је окривљени ББ користио. У том смислу је и бранилац (коме је накнадно дана 19.10.2022. године, достављена оптужница), као суштински процесни помоћник окривљеног који својим правним знањем помаже окривљеном у утврђивању чињеница у његову корист и примени прописа који су за окривљеног најповољнији и коришћењу његових процесних права, могао да располаже и правом на подношење одговора на оптужницу које је изворно загарантовано окривљеном, а које бранилац може остваривати на основу датог пуномоћја од стране окривљеног или лица овлашћених за давање пуномоћја у име окривљеног.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају, стоји пропуст суда тиме што браниоцу окривљених није достављена оптужница, међутим на тај начин истом није ускраћено право на подношење одговора на оптужницу у смислу одредбе члана 336. став 2. ЗКП (која одредба не подразумева обавезу суда да браниоцу достави оптужницу), ни повређено право на одбрану окривљеном односно право браниоца да поступа сходно одредби члана 71. тачка 5) ЗКП. Ово посебно имајући у виду да одговор на оптужницу није правни лек против судске одлуке већ правно средство за проверавање постојања довољно основа за потврђивање оптужнице, те да подношење одговора на оптужницу, или изостанак одговора, не утичу на обавезу ванпретресног већа првостепеног суда да спроведе поступак судске контроле оптужбе, јер се поднесена оптужница обавезно и свакако преиспитује по службеној дужности од стране суда, потпуно независно и од става саме одбране.

Према томе, Врховни касациони суд налази да су разлози наведени у образложењу побијаних решења у потпуном складу са изреком тих решења и да је суд ценећи основаност оптужнице одређено и потпуно изнео на основу чега је утврдио да не постоје разлози за обуставу поступка или одбијање оптужбе и за своју одлуку, дао јасне и непротивречне разлоге. Наводи захтева Републичког јавног тужиоца у погледу учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, су оцењени неоснованим, с обзиром да суд у конкретној ситуацији није ни био у обавези да даје разлоге о томе да ли је наведеном браниоцу – адвокату Милошу Бубањи, достављена оптужница, јер достављање оптужнице браниоцу окривљеног није била чињеница која је предмет доказивања, како се неосновано у захтеву наводи.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић